

Besvarelse af politikerspørgsmål fra Yildiz Akdogan vedr. seksuelt overførte sygdomme

Medlem af borgerrepræsentationen Yildiz Akdogan (S) har den 9. oktober 2023 stillet Sundheds- og Omsorgsforvaltningen spørgsmål vedrørende unge og seksuel overførte sygdomme.

Spørgsmål:

1. *Hvordan ser tallene ud for seksuelt overførte sygdomme blandt unge i Kbh., hhv. klamydia gonorré, kondylomer, hiv, syfilis og provokerede aborter?*
2. *Hvilke tiltag er der lavet for at mindske og orientere de unge om sygdommene og deres konsekvenser?*
3. *Hvordan tallene ud ift. andre storbyer, der ligner os fx. Oslo og Stockholm.*
4. *Hvordan ser tallene ud ift. Klamydia og Gonorre siden 2017?*
5. *Hvilke tiltag er der gjort for at udbrede viden om samtykke blandt unge jvf. Artiklen fra Ritzau?*

Svar:

1. Tal for seksuelt overførte sygdomme og provokerede aborter blandt unge i København

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har indhentet data fra Statens Serum Institut og Sundhedsdatastyrelsen.

Klamydia

I 2022 var der 7.279 klamydiatilfælde i Københavns Kommune blandt de 15-39-årige, hvoraf de 15-19-årige, 20-24-årige og 25-29-årige udgjorde hhv. 13,5 %, 47,1 % og 25,1 % af tilfældene.

Gonorré

I 2022 var der samlet 1.656 gonorrétilfælde i København By¹, hvoraf de 15-24-årige og 25-34-årige udgjorde hhv. 26 % og 41,3 % af tilfældene.

Kondylomer

I 2022 var der samlet 9.460 kondylomtilfælde i Danmark, hvoraf de 15-19-årige, 20-24-årige og 25-29-årige udgjorde hhv. 2,4 %, 9,4 % og 13,5 % af tilfældene. Forekomsten af kondylomer er ikke opgjort specifikt for København.

¹ Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har data på kommuneniveau i forhold til klamydiatilfælde. Data for gonorré, HIV og syfilis er opgjort på baggrund af data for landsdelen København By, som består af København, Frederiksberg, Tårnby og Kastrup.

11. oktober 2023

Edoc-sagsnummer
2023-0402773

F2 sagsnummer
2023 - 17218

Sagsbehandler
Ida Vendelø Jørgensen

HIV

I 2022 var der 79 tilfælde af HIV-infektion i København By, hvoraf 5 tilfælde var blandt de 15-24-årige og 30 tilfælde var blandt de 25-34-årige.

Syfilis

I 2022 var der 299 syfilistilfælde i København By, hvoraf 18 tilfælde (6%) var blandt de 15-24-årige og 93 tilfælde var blandt de 25-34-årige (31,1%).

Provokerede aborter

Forekomsten af provokerede aborter er ikke opgjort specifikt for København, men for hele landet er der foretaget følgende antal provokerede aborter i 2022 for aldersgruppen 15-34-årige:

- 1.315 blandt de 15-19-årige (9%)
- 3.185 blandt de 20-24-årige (21,7%)
- 3.720 blandt de 25-29-årige (25,4%)
- 3.370 blandt de 30-34-årige (23%)

2. Tiltag for at mindske og orientere de unge om seksuelt overførte sygdomme og deres konsekvenser

Samarbejde med Sex & Samfund om seksualundervisning

Gennem en årrække har Sundheds- og Omsorgsforvaltningen i samarbejde med Sex & Samfund tilbudt undervisning i køn, krop og seksualitet til unge på de københavnske ungdomsuddannelser, klubber og botilbud. Herudover tilbydes der seksualundervisning til elever i 4.-10. klasse på københavnske grundskoler, som er et supplement til den obligatoriske seksualundervisning i grundskolen.

Sundhedstjek

Forvaltningen tilbyder sundhedstjek til unge i alderen 16-24 år. Tilbuddet tilbydes af Center for Børn og Unges Sundhed og foregår primært på ungdomsuddannelserne i København. Tilbuddet består af en enkeltstående samtale, som kan handle om den unges fysiske, psykiske, sociale eller seksuelle sundhed og trivsel.

Hjemmeprøvetagningstest for klamydia og gonorré

Forvaltningen og Sex & Samfund tilbyder i samarbejde en hjemmeprøvetagningstest for klamydia og gonorré til unge i alderen 15-25 år. Formålet er at sikre tidlig opsporing og begrænse smittespredningen og er en løsning for de unge, som ikke lader sig teste hos egen læge eller på en klinik. Der tilbydes ca. 7.000 tests årligt under den nuværende udmøntning til og med 2026.

Kommunikationsindsats så flere unge mænd lader sig teste for klamydia

Forvaltningen har i 2019, 2021 og 2022 via e-Boks opfordret unge mænd til at lade sig teste for klamydia, da der er en høj positivrate blandt mænd trods en lav testrate. Der er afsat midler til en bredere kommunikationsindsats i årene 2023-2026 med det formål at øge testraten ved bl.a. at kommunikere til målgruppens nære relationer.

Opsøgende test, rådgivning og oplysning til unge ift. klamydia og gonorré

I 2021-22 har Checkpoint i AIDS-Fondet i samarbejde med forvaltningen afprøvet opsøgende test, rådgivning og oplysning til unge i forhold til klamydia og gonorré på udvalgte ungdomsuddannelser og kollegier i København. Indsatsen fungerer som supplement til Sex & Samfunds hjemmeprøvetagningstest og fortsætter til og med 2026.

Uge Sex

Sex & samfund står for den årlige kampagneuge 'Uge sex', som er rettet mod grundskoler og ungdomsuddannelser. Temaet er forskelligt fra år til år, og forvaltningen står for at udbrede det på de sociale medier. I 2023 var der fokus på krop, myter og misforståelser bl.a. med henblik på at reducere myter og misforståelser i forhold til prævention og seksuelt overførbare sygdomme.

Understøttelse af obligatorisk seksualundervisning i grundskolen og på gymnasiale ungdomsuddannelser

Forvaltningen indgår i en arbejdsgruppe nedsat af Børne- og Ungdomsforvaltningen, som skal bidrage til en strategi for inkluderende seksualundervisning i den københavnske folkeskole, jf. en beslutning truffet af Borger Repræsentationen den 7. april 2022.

I regi af forvaltningens partnerskab med ungdomsuddannelserne har forvaltningen formidlet inspirationsmateriale fra Sex & Samfund til lærere og ledelse om implementering af obligatorisk seksualundervisning til gymnasiale ungdomsuddannelser. Forvaltningen har i den forbindelse fokus på, hvordan der skabes synergi til den seksualundervisning, som forvaltningen tilbyder de gymnasiale ungdomsuddannelser.

3. Sammenligning af seksuelt overførte sygdomme med andre storbyer

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har indhentet data om Norge fra *Folkehelseinstituttet* og fra *Folkhälsomyndigheten* i Sverige.

Forvaltningen bemærker, at data ikke kan sammenlignes direkte på tværs af landene, grundet forskelle i dataindsamling, testfrekvens og hvordan man aldersfordeler. Det har ikke været muligt at finde data

opgjort på aldersintervaller på byniveau, hvorfor de opgøres samlet for hele populationen.

Klamydia

I 2022 var der 5.995 og 6.853 klamydiatilfælde i hhv. Oslo og Stockholm. På landsplan udgøres 67% af tilfældene i Norge af personer under 25 år, og i Sverige er tallene 21,9% for de 15-19-årige og 54,9% for de 20-29-årige.

Gonorré

I 2022 var der 891 og 1.822 gonorrétilfælde i hhv. Oslo og Stockholm. I Sverige er forekomsten af gonorré størst blandt de 20-29-årige, som udgør 40,2 % af alle smittetilfælde. Gonorrétilfælde i Norge er ikke opgjort i aldersgrupper, men det bemærkes, at der er sket en stigning hos særligt unge kvinder.

HIV

I 2022 var der 62 og 183 tilfælde af HIV-infektion i hhv. Oslo og Stockholm.

Syfilis

I 2022 var der 107 syfilistilfælde i Oslo. Der findes ikke tal for Stockholm, men det bemærkes, at Stockholm har den højeste incidens i hele Sverige.

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har ikke kunnet finde data for forekomsten af kondylomer og provokerede aborter blandt unge i Oslo og Stockholm.

4. Udvikling i forekomst af klamydia og gonorre siden 2017

Klamydia

Som det fremgår af tabellen, er der sket en stigning i antallet af klamydiatilfælde i Københavns Kommune for de tre aldersgrupper i perioden 2017 til 2022.

Antal tilfælde af klamydia blandt unge i Københavns Kommune						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
15-19-årige	711	721	824	871	795	981
20-24-årige	2673	2642	2913	2711	3168	3429
25-29-årige	1496	1580	1589	1468	1493	1830

Antal klamydiatilfælde i Københavns Kommune 2017-2022. Kilde: Statens Serum Institut.

Gonorré

Som det fremgår af tabellen, er der sket en stigning i antallet af gonorrétilfælde i Københavns Kommune for de to aldersgrupper i perioden 2017 til 2022. Stigningen har været særlig udtalt fra 2021 til 2022.

Antallet af tilfælde af gonorré i København By-landsdel						
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
15-24-årige	179	201	225	221	217	430
25-34-årige	285	338	362	417	433	684

Antal gonorrétilfælde i København By 2017-2022. Kilde: Statens Serum Institut.

5. Tiltag med henblik på at udbrede viden om samtykke blandt unge

I regi af forvaltningens partnerskab med ungdomsuddannelserne afholdes statusmøder med uddannelserne med henblik på at følge op på elevernes besvarelser i Ungeprofilundersøgelsen relateret til seksuel sundhed. Det gælder f.eks. besvarelser vedrørende seksuel debut, prævention, viden om sikker sex samt om eleverne har været udsat for ubehagelig seksuel berøring eller har svært ved at sige fra, hvis nogen overskrider deres grænser. Baseret herpå informeres ungdomsuddannelserne om, at de kan modtage seksualundervisning fra Sex & Samfund, fx i emnet grænser og samtykke, og at de kan tilbyde Sundhedstjek til eleverne på ungdomsuddannelserne.

I 2022 blev der i kampagneugen 'Uge Sex' sat fokus på samtykke og grænser i Sex & Samfunds årlig kampagneuge. Forvaltningen har i til-læg hertil informeret ungdomsuddannelserne om muligheden for at anvende Sex & Samfunds undervisningsforløb og materialer herom.